

HIREK

Vasárnap

1934 július 15.

Róm. kat.: eHnrik hv. Gör. kat.: Pünk. u. 8. v. Prot.: Henrik. A nap kel 4 óra 37 perckor. Nyugszik 7 óra 54 perckor. A hold kel 7 óra 57 perckor, nyugszik 9 óra 29 perckor.

Hétfő

1934 július 16.

Róm. kat.: Karmell. B. asszony. Gör. kat.: Atenogén vt. Prot.: Valter. A nap kel 4 óra 18 perckor, nyugszik 7 óra 54 perckor. A hold kel 9 óra 4 perckor, nyugszik 9 óra 45 perckor.

MILYEN IDŐ LESZ?

Közép-Európában az idő változóan felhős és a Németalföld partvidékén, valamint az Alpok nyugati lejtőin esős.

Hazánkban a Putnok-Tarcal-Sátoraljai-hely közötti terület kivéve mindenütt volt eső, a Dunántúlon és délen pedig zivatar. Hajmáskér 33, Vásárosnamény 30, Siófok 23, Miskolc 21, Pécs 20, Pápa, Paks 19, Zalaegerszeg, Keszthely 17, Nagykanizsa 16, Sziged 15, Püspökladány 13, Hódmezővásárhely 12 millimétert jelentettek. A hőmérséklet pénteken a legtöbb helyen 26—28 fokra emelkedett, éjjel pedig nyugaton 14—15, egyhűlt 16—18 fokra süllyedt.

BUDAPESTEN

szombaton délben 22 fok meleg volt.

Időjelzés vasárnapra: Változó felhőzet, még sokhelyen eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé csökken.

VIZÁLLÁS

A Dana Bécsig árad, lejjebb apad. Alacsony vizállású.

A Tisza Tiszafüred—Csongrád között árad, másutt apad. Alacsony vizállású.

Gömbös Gyula Hercegszántó díszpolgára. Több bácsmezei község után Hercegszántó képviselőtestülete választotta díszpolgárává Gömbös Gyula miniszterelnököt.

A magyar dal ünnepi bemutatója a nemzeti munkahétben. A társadalmi egyesületek szövetsége a nemzeti munkahétben nagyszabású kultúrprogramot valósít meg és annak egyik legmagasabb eseménye lesz a magyar néma és a magyar dal ünnepe, amelyet egy hangverseny keretében tartanak meg a Városi Színházban. A program részleteinek kidolgozása most van folyamatban, de az eddigiekből is megállapítható, hogy olyan értékes, művészi produkciókat terveznek, amely a magyar dal szépségeinek méltó és hivatott bemutatója lesz a külföldiek előtt. A műsortervezők szerint történelmi alapon mutatják be a magyar zene és a magyar dal fejlődését. Az előadások népdalok, kurdalok, verbunkos dalok, a szabadságharc dalai, a Blaháné-kor dalai, a századforduló és a legújabb kori dalai szerepelnek. Az előadást rövid daljáték ismertetés vezeti be.

A nemzetközi mezőgazdasági kongresszus mérlege. A múlt hónapban Budapesten lezajlott nemzetközi mezőgazdasági kongresszus mélyreható nagy munkát végzett, amennyiben nyolc szakosztály keretében 26 főelőadó javaslat tárgyaltattat le és ezeket 199 jelentés érkeztet már a kongresszust megelőzően. Az országos mezőgazdasági kamara hivatalos lapjának, a Mezőgazdasági Közönlönynek most megjelent legújabb számában összefoglalta a kongresszus munkáját, a kidomborítva különösen azokat a főbb agrárpolitikai kérdéseket, amelyek a kongresszus iránti nagyfokú nemzetközi érdeklődést is kiváltották. Munkatervszámot készsággel küld a kladóhival Budapest, V., Szabadság-tér 10.

Az arany vitézségi érmek szervezkedése. Az arany vitézségi érem és tulajdonosainak megbecsülése és védelme érdekében Eckhardt Tibor védnökségével megalakult az Arany Vitézségi Érmek Bizottsága. A bizottság első ülése július 13-án a Magyar Nemzeti Múzeumban, a Károlyi-koron tartott. Az ülést a bizottság elnöke, Eckhardt Tibor vezette. A bizottság feladata az arany vitézségi érmek jogos kivánságát teljesíteni fogja. A szervezőbizottság felkérésére Andaházi-Kasnyá Béla országgyűlési képviselő felkereste a kereskedelmi minisztert, hogy az arany vitézségi érmek részére vasúti szabadjegyet bocsásson rendelkezésre. A miniszter elvileg megadta a vasúti szabadjegy elvileg megadását, szükség volna azonban legalább egy megközelítőleg pontos összeállításra, amelyből megállapítható, hogy összesen hány arany vitézségi éremtulajdonos él Magyarországon. A vitézségi érmek szervező bizottsága (Budapest VIII., Rákóczi-út 17. I. emelet 3.) felkéri az ország minden részében a kirakatok erezi te a legszébb, legjobb árukat, hihetetlen olcsó árakon. A kereskedők tanultak a külföld nagy áruházi áruházaiktól, nem akarják, hogy áruik visszamaradjanak a jövő szezonra, a mostani vásáron rendkívül olcsón bocsátják azokat a vevők rendelkezésére. Okosan teszi a vevőkönzés, ha most felhasználja az alkalmat és vásárol, kevés pénzért sokat és jól kap.

ITT A NAGYKUNSAĞON

IRTA KOMÁROMI JÁNOS

Kunhegyes, július 12.

Learattak már s most kezdenek csépelni. Kora hajnalról késő éjfélelég dongnak a masinák a sík határban s méla andalgásra készítik az embert. És mialatt minden ép-kézláb magyar a cséplőgépek körül izzad lihegve az „új élet-ért”, magam a Fehér Pál földbirtokos-barátom kúriájának széles tornácán ülök hanyattfekve a nyugszékben és mert semmi hasznomat nem lehet venni a sürgős mezei munkák körül, legyeket csapdosok halálra egy légyesapóval. De módjával csupán, ha föltétlen szüksége mutatkozik már... Nem szeretem a vérengzést!

Aratnak s a termés állag-közepes erre-fel. Vendéglátó gazdám tegnap fogott bele a cséplésbe és noha négyszáz hold remek földnek az ura, hajnali félnegykor talpon van már és csak esti féltíz körül vetődik háza. Ha ugyan hazakerült egyáltalán... Mert legtöbbször a határban éjszakázik is, valamelyik janyáján...

Sietve dolgozik itt most mindenki, hogy idejére betakarítson mindent. Nagykunság népe magabizarkozott és szorgalmas, de alig is találni itt földhözragadt embert: mindenkinek van úgyszólván legalább egy kis háza, megművelt kertcskével. S ez a zárkózott és kevésbeszédű nép oly szíves és annyira tiszteletű, hogy ehhez hasonló emberséggel alig találkozni még magyar földön.

Ernek azonban nem csupán az a magyarázat, hogy erre-fel nem találni földhözragadt, avagy éhező embert, hanem más ok is játszik e fontos megállapításnál.

Kunhegyes népe például mindmáig megőrizte nemes konzervatív világát s megőrizte nemfés erkölcsét.

Ernek szinte egyetlen magyarázata az, hogy kissé oldaltesik a zajosabb forgalomtól. Igaz hiszen, hogy van állomása, a kis-íjzállás-káikápolnai vonalon, ez azonban annyira másodosztályú, hogy forgalma a semmire zsuorodik össze úgyszólván. És mert oldalt esik a világ zajától, nem kezdte ki annyira a civilizáció, minél fogva nyeresé és nyugalom tanyáz Kunhegyesen és végtelenbevező határában.

Erre lehet magyarázni mindenekelőtt, hogy itt élek még a nagyanyóknak s nemessebbek az erkölcsök, mint az ország egyéb tájain. Száz és száz esztendőök szájhagyományai élnek erre-fel, melyeket a rég megholt kun-magyarok hagytak reá, a mai nemzedékre. Minden harmadik-negyedik ház boltívcs, tornács kúria erre-fel, itt vannak még feketeruhás, tiszteltemelő nagyszonyok, akik a régi felfogás szerint nevelik féltékenyen leány-unokáikat s az idős magyarok száján értintelenül élnek az egykori árvizek, tocsogók, lápok, vízmadarak, szegénylegények és egyéb lókötők világnak emlékei. Olyan ízben is tettem már tiszteletemet egy kén ős magyarnál, aki nyole esztendővel született Kossuth nagy

Hajókirándulás. A Globus Torna Club régi, kipróbált rendezőgárdája, mely oly sok felejthetetlenül kellemes szórakozással lepte meg már tagjait és vendégeit, augusztus 12-én egésznapos hajókirándulást rendez a Váccal szemben levő, erdővel övezett, gyönyörű fekvésű, kitűnő strandú Pokolcsárdához. A hajó reggel 8 órakor indul a Petőfi-téri DGT hajóállomásáról, amelyen gramofonhangverseny szórakoztatja a közönséget. Lesz old-boy-mérkőzés és különféle tréfás versenyek. Jegyek kaphatók a VI., Aradi-utca 8. és 10. szám alatt a portánál. Ára 1.80 pengő, gyermekeknek (14 éven alul) 90 fillér.

A győri püspök Bécsben szentel papokat. Bécsből jelentik, hogy Breyer István dr. győri püspök az osztrák fővárosba érkezett, ahol a Pasmaneumban nyolc diaconust ma, pappá szentel.

A szegedi szabadtéri játékok nagy előkészületei. A szegedi szabadtéri játékok iránt napról napra fokozódik az érdeklődés. A híres szegedi Dóm-téren erősen folynak az építkezések, áll már a színpad és építik az 5000 nézőt befogadó nézőteret is. Hétfőn már megkezdődnek „Az ember tragédiája” próbái. Gróf Bánffy Miklós, az idei szegedi szabadtéri játékok főrendezője, rendezői gárdájával, Oláh Gusztávval az élen, hétfőn érkezik Szegedre és átveszi a művészi munka irányítását. A szabadtéri játékok minden napján filléres Madách-vonatok indulnak Budapestről és ezenkívül filléres gyorsvonatok indulnak az ország minden részéből a szegedi szabadtéri játékokra. A filléres vonat menetrendjét már megállapították és gondoskodás történt arra, hogy az ország minden részéből utazhassanak filléres vonatokon az érdeklődők Szegedre. Ezenkívül a kereskedelmi miniszter felkéri utazási kedvezményt engedélyezett azok számára, akik a szabadtéri játékok ideje alatt több napot szándékoznak Szegeden tölteni. A félúti utazási kedvezmény augusztus 4-étől 7-éig, 11-étől 16-áig érvényes. A kedvezményes jegy váltásjára jogosító igazolványok az ország minden részéből kaphatók. „Az ember tragédiája”-nak mind a hét szegedi előadására elővetélen kaphatók má ra jegyek.

háborúja előtt és aki úgy beszél a Világos utáni bujdosó honvédekről ma is, mintha tegnap látta volna őket utoljára... Csendörnek alig akad dolga erre-fel s itt, Kunhegyesen, olyan bokáig érő bundákat remekelnek még szűcsmesterek nyolcvan magyar pengőért, amelyek harminc esztendőre szólnak. Táva marad tőlük az ember szemérszája... Gömbös Gyula miniszterelnökünk és Bethlen István gróf bundája is kunhegyesi szűcsmester keze alól került ki. Hordják is mind a ketten téli zimankók idején s nem minden önértet nélkül.

Tökéletes boldogság azonban sehol a világon nincs. Így a Nagykunságban sem... Oka pedig ennek az úgynevezett redempciós-pör, amely tart már úgy százhetvenöt esztendő óta és amelynek soha-soha nem lesz vége!

Ernek megértéséhez azonban kis magyarázat szükséges...

Még Mária Terézia idejében történt, hogy a nagy királynő, mivel némi pénzre lett volna szüksége, a német lovagrendnek zálogosította el a Jászságot és a Nagykunságot. Jászok és nagykunok vissza-visszaváltották magukat később a saját erejükből, de azóta is csökönnyösen követelik vissza a megváltási összeget... Azaz csak követelnék...

De mint lehessen reményük a visszaváltási összegre, mikor a nagy pör az uralkodóház ellen folyik alapjában véve és nagysuttymban...

Már most... Amíg a Habsburg-Leohtingeni ház uralkodott Magyarországon felett, jászok és kunok vitték ugyan a pört, de mukának nélkül, úgyhogy Ferenc Józsefnek például tudomása sem volt róla hosszú élete folyamán. Ma azért nem folytathatják a pört, mert nincs ki ellen pörösködni... Ha viszont visszakerülne a fiatal király, megint kiállítás lenne a helyzet...

Alattal pedig valamennyi tehetősebb jász és nagykun gazda házában a pörre vonatkozó dokumentumokkal, igazolási iratokkal, perdöntő bizonyítékokkal van tele mestergerenda és sut... Hiába! Hiába!

Mert ennek a pörnek soha senki nem fogja megérni a végét...

Sehol olyan ijesztő-arányú a csillagos ég, mint a nagykun mezők felett, sehol oly szép a kilátás, mint fényes délutánonok erre-fel, hová — a láthatár pereméről — kéken néz vissza a Mátra és sehol oly hangulatosak az esték, mint ezen a tájon, ahol — alighogy kibuknak az első csillag — andalító kardalba kezdenek ezer békaregimentek a Kakal maradóknadásai között... A legszebb kórus ezen a földön!

Magam pedig, mialatt köröskörül ég a munka, napotloppva fekszem hanyatt a heverőn, a széles tornácban s legyeket csapdosok, egyet-kettőt bodorítván olykor a pipa füstjéből... Nincs üdvösebb dolog, mint a henyelés!

Agynorúgta a lova. Mikló János 68 éves lahítófalusi lakos gabonát nyomtatott. Nyomatás közben a lova megvadult és belátétkon rúgta a gazdát. Az azda eszméletét veszítette és néhány óra mulva meghalt.

Mohácsi ékszerablókat fogtak el Pécsen. Két nappal ezelőtt Mohács két betörést követően el. Kirablókat Kirbey Edvard Mohácsen tartózkodó angol orvost lakását, ahonnan 600 pengő értékű ékszer loptak el, továbbá Bánovics Sándor mohácsi városi pénztáros lakását is, ahonnan 300 pengő értékű készpénzt és 200 pengő értékű ékszer vitték el. A betörőket, akik az ékszerket szombaton délelőtt egy pécsi ékszerteremben akarták értékesíteni, Nádor Jánost és Turi Károly mohácsi munkanélküli fiatalemberek személyében elfogták és letartóztatták.

A Meffer társashajójának augusztusi utazása. 1. Filléres hajó Bécsbe és Pozsonyba július 31-étől augusztus 3-áig. Egyéges menetdíj oda-vissza P 12.80. Bécsbe két rendőrlég látta moztott arckép elégséges. 2. Egyheti nyaralás a Dunán, augusztus 4-étől 11-éig és augusztus 21-étől 28-áig az Alduna legszebb vidékének (Kazánzoros, Ada-Kaleh, Vaskapu sth.) és egyes érdekesebb városoknak megtekintésével. Összköltség 119.— pengő, amelybe a menetdíj, a hálólhely, teljes ellátás, borralok, vízumdíj és megtekintési költségek bennfoglaltatnak. 3. Társasutazás az Aldunára és Várnára augusztus 4-étől augusztus 28-áig. Összköltség a hajón 88.— pengőig. Lehetőség van 18 naps várnai fürdőzésre és ezen belül 3 naps konstantinápolyi kirándulásra. A várnai tartózkodás vasúti költséggel együtt 144.— pengő. Az „Erzsébet királyné” mint az ez évben átépített első dunai társashajó, amelynek fedélzete strandéletre (zuhanyfürdő is) be van rendezve, az 200 utasnak különjárban bonyolítja le és összes utasnál (befogadóképesége 1200 személy) többet nem vesz fel. Törődés elkerülése végett ajánlatos a jegyeket mielőbb megváltani, akár az utazási iródkban, akár a Meffer igazgatóságánál: (Budapest, V., Mária Valéria-utca 11.).

Vidám tükör

Sporthír 1940-ben

Hungária—Sparta között
— Küzdeve rendületlen —
Kupadöntőben ma volt az
Ezredik döntetlen.

Újszerű tőkebefektetés

2 filléért mutogatja
Kismalacát egy kisgazda,
A malacnak hat lába van,
Az a látivaló abba.

A befolyt pénz bankba téve,
Szép kamat jut a gazdának,
Pláne, ha a kamalához
Számítják a — malaclábat.

Ujabb kávéház-árverés

Manapság a kávé Pesten
Furcsa dolgokat tapasztal,
Árverés és csőd van, holott
„Foglalt” nála minden asztal.

Heesz Ferenc

A villányi kútmester halálos tragédiája. Villányban Ulrich Antal 37 éves kútmester egy 48 méter mélységű kerek kutat tisztított. Munkája közben egy keresztúrduon ült, de engedte az egyensúlyt tartó kötelet, a rád el-tört alatta és a kútmester a mélységbe zuhant. Mire kimentették, halott volt. Halálát fulladás okozta.

Filléres gyorsvonatok. Az államvasutak igazgatósága június 22-én vasárnap a következő filléres gyorsvonatokat közlekedtetni: Gyula és Békéscsaba Kécskemétre (Szegeden át). Felilletve leszállási lehetőség Orosháza és Hódmezővásárhelyen is van. Az egyéges menet-térti jegy ára négy pengő 20 fillér. — Miskolc—Eger és Gyöngyös Kécskemétre, fel- illetve leszállási lehetőség Mezőkövesd, Hatvan és Jászberényben. A menet-térti jegy ára Miskolc és Mezőkövesdről öt pengő, Egerből négy pengő 30 fillér, Gyöngyös—Hatvan és Jászberényből három pengő 60 fillér.

Gyujtogatott, hogy biztosítsák összeghez Juson. Két nappal ezelőtt a baranyamegyei Kiskerenden kigyulladt és leégett Nyul József 54 éves gazda háza és istállója. A károsult gazda a tűz idején a mezőről futott haza. Az oltás után derült ki, hogy gyujtogatás történt és a tettes maga Nyul József, aki csak alibi igazolásra ment ki a mezőre és futott onnan haza. Megállapították, hogy 3200 pengő adóssága volt Nyul Józsefnek, aki 1931-ben 9000 pengő biztosítást kötött. Most, hogy hozzájusson a pénzhez, szalmacsomót gyujtoit meg, azt délben elhelyezte háza padlásán a tető alá és úgy ment ki a mezőre. Nyul Józsefet letartóztatták és átadták a pécsi ügyészségnek.

OSZOM CREM

szepítő máifolt, pattanás, arcpiasztolás ellen. Szélfolt, fiatalító. Próba tételül 80 L. nagy 1.80 ellen. Szélfolt. Utánvétellel drágább. Rácz Patika, Kiskunhalas.

Rongyosan és kitérve ért haza két bácskal iparossegéd, világláró útjáról. Pinter Ernő és Fekete Péter, bácsmegeyi kulai iparossegédek hónapokkal ezelőtt kerékpáron világláró úttra indultak. Céljuk nem reklám volt, hanem munkát kerestek valahol. Háromezer kilométert lettek meg kerékpáron és most letörve, lerongyolódva, teljesen kitérve hazakerkeztek összerongálódott kerékpárjukon Kulára. Elmondották, hogy sehol sem találtak munkát és legutóbb, szőr csak az útmenti fák gyümölcsével éltek.

Új templomot épített Somogyhárságon gróf Ziehy Domonkosné. Gróf Ziehy Domonkosné, Bolza Marietta grófnő, a somogyhársági katólikus templom kegyura. új templomot építet a községben a régi helyett. A templom 32 méter hosszú és 18 méter széles, teljesen modern stílusú lesz. Több mint száz embert foglalkoztathatnak építésénél.

Életuntak. Spitzer Mihály 42 éves szerelő Hunyadi-utca 36. számú lakásán mindkét karján beretával felvágta az ereket. A mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték. — Az Augusztus-telepen lévő Iglió barakban lévő lakásán Csiki Béláné háztartásbeli asszony lumenállal megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — A XI. kerület Ibrahim-utca 15. szám alatt lévő Danubia fesztélygyárban Tóth Margit 23 éves gyári munkásnő munkája közben szállíttal megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték. — Rechnitzer Bernát 71 éves kereskedő a Klauzál-téri vásárcsarnokban ismeretlen mérget vett be. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Egy artista halálos szerencsétlensége. Cinkotán a Vásár-terén lévő cirkuszban előadás közben lezuhant a trapézról Mester Lajos 19 éves artista. A mentők kórházba szállították. Állapota egyre rosszabbodott, úgyhogy szombaton délben a kórházban meghalt.